

In Memoriam:

RÁKÓCZY ISTVÁN

1934 — 1994

1994. augusztus 12-én Zakopanéban 60 éves korában váratlan hirtelenséggel elhunyt RÁKÓCZY István, a Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet tudományos munkatársa, a Magyar Geofizikusok Egyesületének tagja. Augusztus 30-án helyezték örök nyugalomra a budapesti Megyeri úti temetőben családjá, testvérei, rokonai, barátai, munkatársai, kollégái és mindazok részvételével, akik szerették és tisztelték. Az Intézet és kollégái nevében RÁNER Géza búcsúztatta.

RÁKÓCZY István a Heves megyei Erdőkövesden született 1934. május 23-án, pedagógus családban. Tanító, majd általános iskolai igazgató édesapja szolgálati helyeinek megfelelően Délnyugat-Dunántúlra költöztek. Gyermekkorát Murakeresztúron és Gyülevészen töltötte. Gimnáziumi tanulmányait Nagykanizsán kezdte, Keszthelyen végezte, ahol 1953-ban érettségizett. Innen származik az a kezdeti kötődés, a megismerés utáni vágy, ami az ELTE geofizikai szakára vezette, ahol 1957-ben diplomázott. Ugyanez évtől az OKGT Szeizmikus Kutatási Üzemében kezdett dolgozni kiértékelői munkakörben. Túlnyomórészt dél-dunántúli reflexiós és refrakciós mérésekben vett részt mind a terepi, mind a belső feldolgozó munkában. 1963-ban lépett az ELGI kötelékébe. A Szeizmikus Osztályon, illetve a Szeizmikus és Számítástechnikai Főosztály Hegyvidéki Szeizmikus Osztályán témafelelősi és kiértékelői feladatokat látott el.

Kezdetben az alföldi magnetofonos reflexiós módszerkutató, majd refrakciós mérésekben vett részt. 1966 őszén az Intézetben elkezdődtek a mérnökszeizmikus mérések, azóta leginkább ezen a témán dolgozott. A főosztályon az Intergéotechnika program felelőse volt. Főbb munkaterületei a sekély-szeizmikus nyersanyagkutatás, a robbantási nyomás

és rezgésmérések voltak. Vízkutató mérések (Hévíz, Pünkösdfürdő, Sopron, Szigetvár, Pilisszántó), bauxitkutató mérések (Bakonyoszlop, Iszkaszentgyörgy, Sáska), szénkutató mérések (Bakony-szentkirály, Mór, Várpalota), regionális szerkezetkutató mérések (Belső-Somogy, Somogy - Baranya), mérnökszeizmikus mérések (UVATERV ütregzés, AB rezgésmérés, Fonyód Várhegy, Visegrád, Metró III. Váci út) témafelelőse volt. Ezenkívül ő irányította a szeizmokarotázs és rugalmassági paraméterek meghatározására végzett méréseket is.

Nevéhez fűződnek nagylétesítmények előkészítéséhez végzett sekély-szeizmikus mérések (Nagy-maros, Prédikálószerék), illetve a biztonságos üzemeltetéshez szükséges reflexiós szerkezetkutatások (Paks) témavezetése. A 70-es évek elején Mongóliában refrakciós szeizmikus kutatásokat végzett és részt vett a bleibergeri szeizmikus mérések végzésében és kiértékelésében.

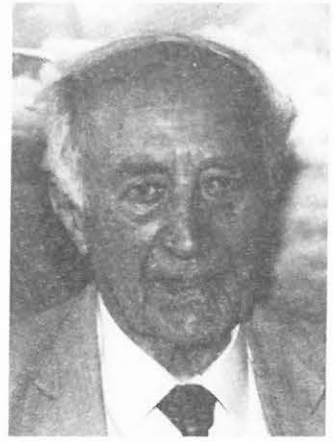
RÁKÓCZY István élete, munkája az Intézet része lett. Hosszú lista lenne felsorolni, merre járt, mit csinált a megfogható valóságtól a mélységet nem ismerő kutatásokig. Munkánk során sokszor fogjuk felidézni nevét, alakját. Élete, cselekedetei legendák része lesz, hiszen ember volt mindig, aki korán megözvegyülve két gyermeket nevelt fel, aki humorával, jókedvével volt jelen közöttünk. Bölcs, piros ruhás Mikulásként szerzett örömet gyerekeinknek, akik idén decemberben már velünk együtt hiába keresik. Nyugdíjas életre készült, amikor átlépte azt a kaput, amelyen egyszer mindnyájan áthaladunk.

Élete, munkája nem múlik el nyomtalanul, tovább él családjában, amelyért oly sokat dolgozott, megmarad hazánkban, amelynek megismeréséért végezte munkáját.

Ráner Géza, Szalai István

Prof. DR. DR. H.C. THEODOR C. KREY

1911—1994

Ez év június 15-én Th. KREY professzor örökre eltávozott, és — be kell vallanom — váratlanul, 83 éves kora dacára. Első személyes találkozásomra KREY professzorral Bréma közelében egy terepi csoportnál néhány hónappal azután került sor, hogy beléptem a Prakla-Seismoshoz 1967-ben.

1968-ban KREY professzor elgondolásai alapján végeztük az első 2D sódóm átlövést az RWE-DEA (akkor Deutsche Texaco) részére a Rothernburg-Wedehof koncesszión. Ez a munka egy hosszú kapcsolat kezdetét jelentette közöttünk a műszaki fejlesztések területén. 1993-ban, vagyis 25 évvel később az első 3D sódóm átlövést is az RWE-DEA részére hajtottuk végre. Néhány eredményt a legutóbbi bécsi EAEG szimpóziumon ismertettünk az idén, ahol Krey professzor is jelen volt a Beyond conventional 3-D: 3-D undershoot című előadás (szerzői W. APEL, H. J. ZOCH [RWE-DEA, Hamburg], Th. KREY, L. FLÖRCHINGER, R. MARSCHALL [Geco-Prakla Prakla-Seismos GmbH, Hannover] egyik szerzőjeként.

Kezdetől fogva igen nagy érdeklődést tanúsított a 3D adatgyűjtési eljárások iránt. Ennek eredményeképpen került sor legelső szárazföldi 3D mérésünkre majdnem 20 éve, 1975-ben, amelyet külső megbízó, a Deutsche Ruhrkohle számára végeztünk a Ruhr-vídéken. KREY professzor igen korán tartott előadásokat a reverberációk optimális csillapításáról [1976] és a javított felbontásról [1978] a 3D szeizmika vonatkozásában.

Pályafutása 1936-ban kezdődött, amikor belépett a Seismoshoz, amely 1963-ban egyesült a Praklával, létrehozva a Prakla-Seismost. Ettől az évtől kezdve ő volt a cég főgeofizikusa 1975-ös hivatalos visszavonulásáig, amikor 65 éves lett. 1975 után tanács-

adóként működött és folytatta geofizikai tevékenységét. Ez az 58 évnyi tevékenység 1936-tól 1994-ig a következő eredményeket eredményezte: 1952-ben az SEG legjobb cikkért járó díja, 1967-ben az EAEG elnöke, 1980-ban az EAEG Schlumberger-díja, 1969-ben a Hamburgi Egyetem professzora, 1981-ben az SEG tiszteleti tagja, 1986-ban a Magyar Geofizikusok Egyesületének tiszteleti tagja, 1988-ban az EAEG tiszteleti tagja és Dr. h.c. a Bochumi Egyetemen. 1991-ben a Kitüntetések és Díjak Bizottsága egyhangúlag választotta KREY professzort a Maurice Ewing-díj (SEG) első európai díjazottjává az alkalmazott geofizikai kutatások előmozdításában szerzett különleges érdemeiért. Ezenkívül egy széntelepen vezetett Rayleigh típusú P-SV csatornahullámot róla neveztek el Krey-hullámnak.

Amikor 1990-ben 80 éves lett, nagy öröm volt számomra kollokviumot rendezni Hannoverben KREY professzor tiszteletére, ahol megpróbáltuk széles körű geofizikai munkásságát összegezni olyan témáktól kezdve, mint az anizotropia, geotermikus energia, csatornahullámok, görbület, refrakció, vibráció, egészen a 3D szeizmikáig.

KREY professzor a munkájának maximális elhivatottsággal élő geofizikus volt, aki a geofizika egész területével foglalkozott az adatgyűjtéstől a feldolgozáson át a kiértékelésig, vagyis a geofizikát a maga teljességében, nem elszigetelt szakemberként művelte. Ez a széles tevékenységi kör képezte kiváló teljesítményének alapját.

Halála nagy veszteség minden barátjának és kollégájának. A geofizikai tudomány és mi, mint annak részesei, megőrizzük számára egy helyet emlékeztünkben.

Prof. Dr. Roland Marschall